

مراقبت ها از بیماران سکته مغزی

سکته مغزی بیانگر وارد شدن آسیب به بخشی از مغز است. این آسیب زمانی ایجاد میشود که جریان خون در مغز مختل شده یا در اثر پارگی دیواره رگ های خونی، جریان خون به بیرون انتشار پیدا کند. در این حالت اکسیژن و مواد غذای ضروری به مغز نمی رسد. سکته انواع مختلفی دارد به همین دلیل شناخت علائم سکته مغزی و پیشگیری از آن بسیار مهم است.

سکته مغزی ایسکمیک (Ischemic stroke): این سکته مغزی ناشی از انسداد رگ های خونی مغز در اثر لخته ها یا پلاک های موجود در خون است.

سکته مغزی هموراژیک (Hemorrhagic stroke): این حالت از سکته مغزی در اثر ترکیدن یا نشت خون در اثر آسیب به رگ خونی درون بافت مغزی اتفاق می افتد. ۱۵ درصد هموراژیک بوده و ۸۵ درصد ایسکمیک است.

علائم سکته مغزی

صورت (Face): از بیمار خواسته می شود لبخند بزند تا مشخص شود یک طرف صورت می افتد یا خیر.

دستها (Arms): وقتی بیمار دست ها را بالا می گیرد یکی از دستها شل می شود یا خیر.

صحبت (Speech): بیمار می تواند یک کلمه ساده را چندین بار تکرار کند؟ مشخص می شود مشکلی با بیان کلمات دارد و یا آنها را نصفه و نیمه ادا می کند.

زمان (Time): زمان مهم است. در صورت مشاهده علائم به سرعت با اورژانس تماس بگیرید.

عواملی که ممکن است به بروز بیماری کمک کند:

- ✓ بالا بودن فشار خون
- ✓ بالا بودن چربی خون
- ✓ دیابت
- ✓ سکته قلبی
- ✓ مصرف سیگار

اقدامات مناسب برای کاهش و برگشت علایم سکته مغزی:

مراقبت از سیستم گوارشی

این بیماران گاهی به دلیل نداشتن رفلکس بلع، نیازمند لوله معده هستند. که از این طریق تغذیه می شوند به همین دلیل دهان شویه هر ۴ ساعت انجام شود و شسته شود. رژیم غذای نرم و مایعات استفاده شود. جهت

پیشگیری از زخم های معده ناشی از استرس، دادن آنتی اسید دور نگه داشتن آنها از استرس لازم است.

مراقبت از مجاری ادراری

بعضی از این بیماران دچار بی اختیاری در دفع ادرار و مدفوع هستند و ممکن است نیازمند نصب سوندهای ادراری باشند. (داشتن سوند ادراری شانس عفونت ادراری را بالا میبرد) که جهت پیشگیری از احتباس ادراری دفع مایعات باید کنترل شود. در صورت کدر شدن رنگ ادرار و یا خونی شدن بهتر است لوله تعویض شود در غیر این صورت ۴ روز یکبار تعویض آن کافی است. شست و شوی ناحیه لازم است و جهت کنترل دفع مدفوع بهتر است بیمار را عادت داد که در ساعات مشخصی دفع صورت گیرد.

مراقبت از چشم

در صورتی بیمار در پلک زدن دچار مشکل باشد بهتر است از قطره های اشک مصنوعی استفاده شود.

مراقبت از پوست

به دلیل نداشتن حرکت، احتمال زخم شدن پوست در نواحی اتصال با زمین وجود دارد (به خصوص در افرادی که دچار دیابت هستند). جهت پیشگیری بهتر است هر دو ساعت وضعیت بیمار تغییر یابد. ماساژ نواحی تحت فشار لازم است. (با درست کردن جعبه

دانشکده علوم پزشکی ساوه

مراقبت از بیماران سکته مغزی

گروه آموزش سلامت

آدرس: خیابان مطهری-میدان مدرس-بلوار
پرستار، مجتمع بیمارستانی شهدای ۱۷ شهریور
وشهید مدرس

تلفن: ۲۹-۲۶-۴۲۲۲۳۰۸۶-۰۸۶ داخلی ۳۴۰

در صورت بی قراری و حرکات غیر ارادی این بیماران باید اطراف تخت و یا رختخواب نرده و یا بالش گذاشت. قرار دادن وسایل گرما زا یا برقی در نزدیکی آنها می تواند خطراتی را به وجود آورد. هنگام چرخش و حرکت دادن بیمار مراقب راه هوایی آنها باشید تا خفگی پیش نیاید.

ارزیابی وضعیت هوشیاری بیماران

بررسی آن بسیاری اهمیت دارد زیرا تغییر در میزان سطح هوشیاری می تواند باعث خطرات و یا عواقبی در این بیماران گردد.

پیروی کردن از رژیم غذایی نامناسب می تواند خطر بروز سکته مغزی را افزایش دهد. مصرف بیش از اندازه چربی و کلسترول می تواند سبب ضخیم شدن رگ های خونی شود. بهتر است رژیم غذایی را تا حد امکان مایعات کم نمک و کم چربی در نظر بگیریم.

هایی از پارچه و قرار دادن در زیر ناحیه پوست قرمز و تحت فشار از تماس با زمین جلوگیری میکنند.) شست و شوی مرتب پوست با آب و صابون و شامپو بچه انجام شود.

مرطوب نمودن هوای دمی

در بیمارانی که لوله های معده یا تراکوستومی (راه هوایی مصنوعی) دارند، بهتر است از دستگاه بخور و مرطوب کردن هوای اتاق جهت پیشگیری از خشکی مخاط استفاده گردد.

تخلیه ترشحات از مجاری هوایی

فیزیوتراپی تنفسی بسیار اهمیت دارد. میتوان بیمار را تشویق به سرفه و تنفس عمیق کرد. میتوان کف دست ها را با ضربه ملایم به پشت بیمار زد تا به خروج ترشحات کمک کرد.

فیزیوتراپی اندام ها

جهت جلوگیری از تحلیل رفتن و ضعف عضلات، اندامها را حرکت داده و مفصل ها را باز وبسته کرد تا از خشکی مفاصل جلوگیری کرد. در صورت داشتن ورم در دستها و پاها میتوان با کمک بالش آنها را بالاتر از سطح قلب قرار داد.

محافظت از صدمات